

Kartan elementit

Jotta kartta toimittaisi tehtävänsä ja olisi helposti ja selkeästi tulkittavissa, vaatii se useita elementtejä tukemaan kartanlukua. Kaikki elementeistä eivät kuitenkaan ole aina välttämättömiä. Kartan on kerrottava lukijalle: mitä, missä ja mihin perustuen.

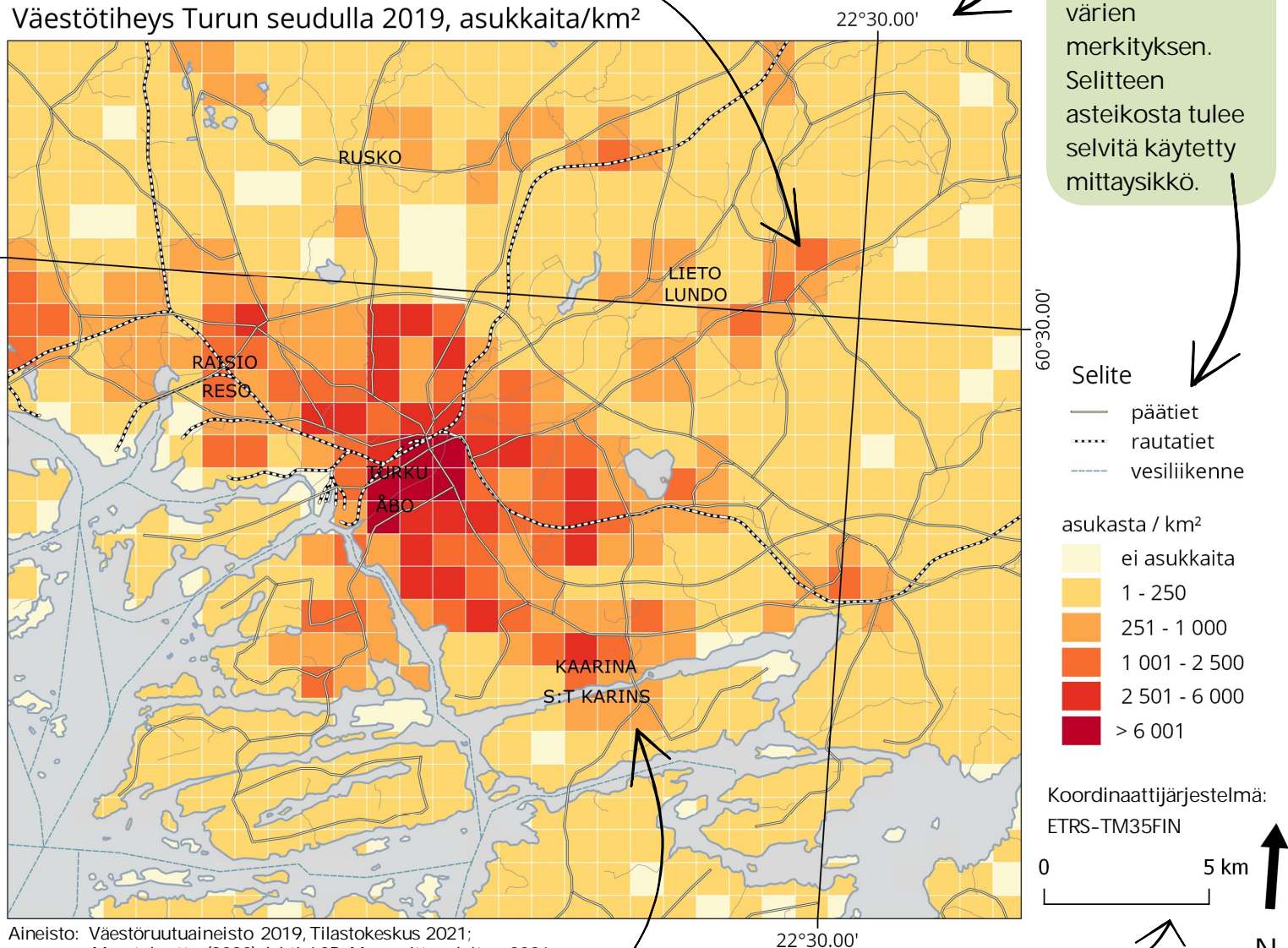
Otsikko
Informatiivinen ja tiivis otsikko kertoo nopeasti lukijalle, mitä kartalla esitetään ja missä paikassa.

Tietosisältö ja symboliikka
Tietopisteiden ja muiden tietokartan sisältöä koodaavien elementtien tulee nousta selkeästi esille pohjakartasta. Myös puuttuva tieto on esitettävä selkeästi.

Asteverkko / koordinaatit
Auttavat hahmottamaan esitetyn alueen maantieteellistä sijaintia, korvaajana voi olla indeksikartta.

Selite / legenda
"Avain" karttaan. Selittää kartassa näkyvien symbolien ja värien merkityksen. Selitteen asteikosta tulee selvitä käytetty mittayksikkö.

Väestötiheys Turun seudulla 2019, asukkaita/km²

Aineisto: Väestöruuuaineisto 2019, Tilastokeskus 2021;
Maastokartta (2020), lehti: L3R, Maanmittauslaitos 2021;
Hallintorajat 2021, Maanmittauslaitos 2021.

Laatija: Hiikka Pajukangas, Helsingin Yliopisto

Tekijä- ja lähdetiedot
Tärkeää, jotta tiedot pysyvät mukana myös, kun karttaa käytetään alkuperäisen kontekstin ulkopuolella.

Paikannimistö
Auttaa lukijaa alueen ja sen kohteiden tunnistamisessa.

Mittakaava / mittakaavajana
Auttaa hahmottamaan alueen todellisen koon. Digitaalisissa kartoissa käy vain mittakaavajana.

Pohjois(/etelä)nuoli
Pohjoisnuoli ei aina välttämätön, mutta tärkeä pientä aluetta esitettäessä asteverkon puuttuessa.

Alkuperäinen idea: Nylén, Tua, Turun yliopisto.

Lähteet: Koponen, J., Hildén, J. Vapaasalo, T. 2016: *Tieto näkyväksi – Informaatiomuotoilun perusteet*. Aalto ARTS books.